

Inledning till Kjellén-symposiet den 10 april 2024, Lewinsalen, Statsvetenskapliga institutionen i Uppsala

Leif Lewin

Det mörknar över horisonten. Sedan millennieskiftet är demokratin globalt på tillbakagång. Åsiktsfriheten, mediernas, domstolarnas och universitetens självständighet, rättssamhället undermineras. "Autokratisering" kallar statsvetarna denna beklagliga utveckling. Våren 2024 hölls ett symposium i Uppsala med syfte att förstå dessa idéer närmare genom att fixera en av demokratins främsta kritiker, den skytteanske professorn Rudolf Kjellén. Kjellén var inte bara motståndare till allmän rösträtt. Han menade också att demokratin, långtifrån att vara ett självskrivet slutmål, liksom andra statsskick sannolikt skulle ha en begränsad livstid och efterträdas av andra styrelseformer. När autokratiseringen i våra dagar fått extra kraft genom Putins invasion i Ukraina och Trumps förskräckliga återkomst till Vita huset kan jag i dystra stunder frukta att Kjellén håller på att bli sannspådd.

Vid symposiet analyserades Kjelléns tankar i fem föredrag. Det är en glädje för mig att de nu publiceras i *Statsvetenskaplig tidskrift*. Ett varmt tack framförs till Kungliga Vetenskapssamhället i Uppsala, som finansierade symposiet.